

BANDOENG

*De Ideale woon-
en vacantiestad*

Stichting Indische Documenten

Maak gebruik v/d **PAIK**-Service

- 1 Reizen per SS — K. N. I. L. M.
in verschillende richtingen over JAVA
- 2 Speciale Reizen per K. P. M.
naar **Sumatra - Bali - Molukken**
- 3 Doorpassages van Java via
Australië of China naar Amerika
en Europa. per K.P.M. & J.C.J.L.

Passages, op elk gebied door ons verzorgd,
zullen Uw tevredenheid wegdragen

PAIK PASSAGE & TOURISME
TEL: 294
BANDDENG

EEN IDEE!

KOOPT EEN
VOIGTLANDER
BIJ **LUYKS**

JE HEBT ER PLEZIER VAN

AANGEBODEN DOOR
DE VEREENIGING „**BANDOENG VOORUIT**”
NARIPAN 5C. - BANDOENG

Steeds gaarne staan wij gratis tot Uw dienst
o.m. voor:

- het geven van alle raad en service op
toeristiek gebied;
- het verstrekken van advies aan degenen,
die zich in Bandoeng komen vestigen.

In het kantoor onzer Vereeniging, Naripan 5C,
telefoon 1600, zijn diverse folders, platte-
gronden, gidsen, wandelkaarten en souvenirs
van Bandoeng en omstreken verkrijgbaar

- Komt U in elk geval eens bij ons aan,
wanneer U in Bandoeng is.
U is altijd welkom!

BANDOENG:

DE IDEALE WOON- EN VACANTIESTAD.

„Wanneer men Bandoeng *Europa in de Tropen* noemt, doet men deze plaats eigenlijk tekort. Want de gure, natte koude en alles wat met de onaangenaamheden van herfst en winter samenhangt, is Bandoeng vreemd. Hier, in deze bevoorrechte bergstad, is het altijd lente en zomer: iederen morgen lente, iederen middag zomer! Bandoeng vereenigt in zich alle heerlijkheden van Europa en de zegeningen van de Tropen“.

Aldus formuleerde een der vele vooraanstaande buitenlandsche toeristen zijn opinie over Bandoeng, na een verblijf van enkele weken. Is het dan te veel gezegd, wanneer wij beweren, dat Bandoeng de ideale woon- en vacantiestad is?

Bandoeng een naam, die gedachten wekt aan een verrukkelijk klimaat. Bandoeng, heerlijk oord, gevat in een wijden krans van in het verschieft opdoemende bergen, die het beschermen tegen te heftige winden en klimatologische wisselvalligheden Terrasgewijze ligt daar Bandoeng, als een parel der natuur, beschut en toch niet opgesloten, gevrijwaard tegen alle overmaat van koude en hitte.

Droog is de atmosfeer in Bandoeng, want nieuwe reine berglucht stroomt er geregeld toe uit hogere regionen. Zelfs midden in Bandoeng is de hoeveelheid stofdeeltjes nog duizendmaal geringer dan in de groote kuststeden. De hoogtezoon van Bandoeng kan dan ook overal in de stad vrij haar heilzame straling doen gelden. Onder alle omstandigheden voldoet Bandoeng aan ons verlangen naar zon, licht en heerlijk frissche berglucht.

Toch overheerscht de zon in glorievollen schijn. Gemiddeld geniet men er 80% van de ultraviolette straling, welke zij zou schenken

BANDOENG:

Bloemenstad.

• De vele prachtige parken maken van Bandoeng
een tuin- en bloemenstad bij uitzondering.

bij doorlopend wolkelozen hemel ; dit feit wordt officieel gestaafd door wetenschappelijk nauwkeurige waarnemingen. Daarenboven is de onafgebroken werkzaamheid der verdunde lucht als stimulans der lichamelijke functies en als verjongende factor onafhankelijk van iedere weersgesteldheid.

In onzen zoo op het practische leven ingestelden modernen tijd groeide een geslacht, dat licht en lucht pas dan naar waarde weet te schatten, wanneer het er om gaat in een welverdiende korte vacantie het maximum aan levens- en arbeidskracht te herwinnen. Ook vanuit dit economische gezichtspunt is het hooggebergte-klimaat met zijn specifiek genezende krachten, en vooral het klimaat van Bandoeng, bevoorrecht.

Niet lang geleden schreef een Fransch tijdschrift een prijsvraag uit, luidende : „Als U tien millioen erfde, hoe zoudt U die dan besteden ?”

Het erven van zulk een groot bedrag spreekt tot de verbeelding : de antwoorden stróómden binnen en de taak van de redactie, uit de duizenden voorgestelde methodes om tien millioen te spendeeren, de beste te kiezen, was werkelijk geen sinecure.

Maar wanneer de vraag nu eens geweest zou zijn : „Als u een ideaalstad mocht ontwerpen, hoe zoudt u die dan inrichten ?”, dan geloof ik, dat de opinies heel wat minder sterk geprononceerde verschillen zouden hebben vertoond. Per slot van rekening hebben de menschen in principe meer punten van overeenkomst dan van verschil, waar het betreft hun wenschen ten aanzien van het dagelijksche en Zondagsche leven. Een ieder houdt er van als hij zijn maaltijd beëindigt, — hetzij dit nu bestaat uit het neerzetten van een kristallen likeurglas op een damasten tafellaken, dan wel uit het wegwerpen van een afgekloven been, — te denken : Ik heb vandaag weer lekker gegeten ! En op overeenkomstige wijze gaat het met werk en rust, met sport en amusement.

Het is daarom, dat de wenschen inzake de ideale stad zulk een opvallende mate van overeenstemming zouden vertoonen. Wanneer

men deze verlangens resumeerde, zou men tot de volgende formulering komen :

„Het liefst zou ik wonen in een stad, die niet zóó groot is, dat het veel tijd en moeite kost in de vrije natuur te komen, maar ook weer niet zoo klein, dat er in de stad zelf niets te beleven valt. De omgeving dient veel en afwisselend natuurschoon te bieden en de city een paar drukke, gezellige, winkelstraten, uitstekende hotels en vlotte amusementsgelegenheden rijk te zijn. Verder moet de stad een gezond, aangenaam klimaat bezitten, bevolkt zijn door prettige menschen en het mag er niet te duur zijn. Ten slotte wensch ik, dat de ideaal-stad goede verkeersverbindingen heeft.”

Is het U opgevallen, lezer, hoe zeer deze wenschen voor de denkbeeldige volmaakte stad is gaan lijken op een beschrijving van het zeer reële Bandoeng ?

Wat het natuurschoon der omgeving betreft, behoeft Bandoeng in elk geval niet onder te doen voor het ideaal : er is een overvloed, die op menigen vreemdeling hetzelfde effect heeft als op Veth, die indertijd reeds schreef in zijn beroemd 4-deelig standaardwerk over Java : „De omstreken van Bandoeng zijn zóó rijk aan schoone en merkwaardige natuurtafereelen, dat men verlegen staat, waarheen het eerst de schreden te wenden”. Meer populair geformuleerd dan wijlen deze professor het deed, leidt dat tot de verzuchting : „Wat zal ik nu in hemelsnaam het eerst gaan zien van al dat moois ?”

Daarbij heeft Bandoeng's natuurschoon het groote voordeel, zoo ongelooft rijk te zijn aan afwisseling : het lieflijke en het imposante, het gecultiveerde en het ongerepte, het is alles vertegenwoordigd. Men vindt er kleine, droomerige meertjes, omzoomd door wuivend riet en gesierd met subtiele roode waterlelies, maar ook forsche bergmeren, speelterrein voor de dartele winden, die zich van de hellingen storten, waar elke watersport-liefhebber zijn hart kan ophalen.

Vooruitgang en **doelmatigheid**

spreken ook
uit Bandoeng's
openbare gebouwen.

1. Departement van Oorlog.
2. Jaarbeursgebouwen.
3. Gouvernements H.B.S.

Er zijn zacht glooiende heuvels, waarop in het zonlicht frissche, gele en groene kleuren in ontelbare nuances schitteren, maar ook door machtige ravijnen gevoerde bergreuzen, dreigend soms in den vallenden avond, wanneer de schemer het groen tot een bijna sinister grauw verkleurt, verheven rust uitstralend, wanneer zij zich hullen in een pastelblauw — in al hun verschillende aspecten, echter immer onzegbaar schoon.

Uw pad zal U voeren langs heldere beekjes, maar ook langs bruisende rivieren en klaterende watervallen; langs tuinen vol kleurige rozen en rijke cultuurondernemingen, maar ook door ongerept duister oerwoud, waar apen U krijschend volgen en orchideeën hun bescheiden pracht ten toon spreiden.

Al deze afwisselende schoonheid vindt haar bekroning in Bandoeng's vulkanen, welke bij een eersten aanblik zelfs den onverschilligsten mensch tot bewondering en eerbied nopen.

Vroeger was het slechts aan zeer enkelen beschoren de kraters van den Tangkoeban-Prahoe met eigen oogen te aanschouwen.

Maar nu suist de toerist langs gladde asfaltwegen naar boven en smaakt daarbij de sensatie binnen een uur tijds drie jaargetijden mee te maken: in Bandoeng is het zomer met de behaaglijke warmte van een Nederlandschen Junimorgen; in Lembang, waar de rozen bloeien, is het lente en daar, waar het oerbosch begint, heerscht de koelte van een vroegen herfst-dag in het Vaderland.

Terwijl wij nog genieten van de frissche berglucht en de geheimzinnige charme van het zwijgende bosch, verandert bij het einde van den weg als bij tooverslag het tafereel. Welk een contrast! Na den overvloed van het nauwelijks in toom te houden plantaardige leven — de doode, doodsche, grauwe lavamassa's. Nog een paar passen, dan staren wij in de gapende kratergaten en terwijl onze blik, onwennig nog door de immense afmetingen, de afgronden tracht te peilen, verliest onwillekeurig onze geest zich in bespiegelingen over de wilde natuurkrachten, welke hier gewoed hebben en de vele sagen en legenden, welke de volksgeest om dit tafereel gedicht heeft.

De kraters van den Papandajan, den tweeden vulkaan waarheen de Vereeniging „BANDOENG VOORUIT“ een autoweg aangelegd heeft, herinneren intusschen slechts weinig aan die van den Tangkoeban-Prahoe: personifieeren deze de geheimzinnige stilte, de verlatenheid, het sphinxachtig zwijgen, op den Papandajan blijft allerwegen de activiteit er nog niet ingesluimerde onderaardsche krachten: kokende modderpoelen, dampende fumarolen, walmende solfatoren, sissende zwavelgrotten, uitwendig gekleed in alle schaakeeringen van geel, inwendig gitzwart-glanzend.

Het bovenstaande is een wel zeer summiere vermelding van het natuurschoon, dat Bandoeng naar alle zijden omgeeft en de stad voor toeristen zoo aantrekkelijk maakt: er zijn merkwaardige grotten in een berglandschap, dat met zijn grijze kammen aan de Ardenen herinnert; de bergbeklimmer, die gebaande paden beneden zijn waardigheid acht, heeft de keuze uit tal van tochten, welke slechts met behulp van kapmes en kompas volbracht kunnen worden en hij, die van meer vlakke wandelwegen houdt, vindt eveneens bevrediging voor zijn verlangens, zelfs fietstochten kan men hier te kust en te keur maken.

— — —

Wij dienen thans onze aandacht ook nog te schenken aan de andere aspecten, welke ons onwillekeurig den naam Bandoeng op de lippen bracht, toen de eischen werden genoemd, waaraan de ideale stad had te beantwoorden.

Een paar der andere aspecten, welke Bandoeng als toeristen-centrum en als woonstad gelijkelijk aantrekkelijk maken, zijn reeds spreekwoordelijk geworden, zooals het klimaat.

Het is verre van een uitzondering, dat zelfs buiten Java wordt gesproken van „echt Bandoengsch weer“, indien men dat juiste midden tusschen warm en koud wil aanduiden, dat elke prestatie stimuleert, hetzij nu arbeid of ontspanning. Weinig is beter in staat te doen begrijpen wat „levensvreugde“ inhoudt, dan de zonnige en toch niet hinderlijk warme dagen van Bandoeng en de opwekkend

• Europeesche ontspanning
na den schoolarbeid. •

BANDOENG
EN OMGEVING

zijn een Paradijs, ook voor de Jeugd!

Stichting Indische Documenten

koele nachten. En als iemand er nu op gesteld is 's avonds met welbehagen onder meer dan één deken te kunnen kruipen: de auto maakt de vervulling van dien wensch binnen het uur mogelijk in Lembang of Pengalengan.

Maar ook wanneer men in de stad blijft, behoeft men zich te Bandoeng waarlijk niet te vervelen. En daarmee is dan de derde der verlangens inzake de ideale stad in vervulling gegaan.

Den dag begonnen met een duik in het frissche water der talrijke moderne en mooi gelegen zweminrichtingen, dan shoppen op den Bragaweg, die de gezelligste winkelstraat van Indië heet, en dan in een der keurige lunchrooms of hotels bij een kop koffie napraten over de gedane inkoop, of bij een biertje op boulevard-methode kijken naar de verkeersdrukte.

Liefhebbers van Musea kunnen er hun hart ophalen. Dierenliefhebbers raken in een morgen niet uitgekeken in het Bandoengsch Zoologisch Park, een door „Bandoeng Vooruit” gestichte instelling.

Over Bandoeng als ideale woonplaats kunnen wij verder betrekkelijk kort zijn, want de voordeelen van het wonen in deze in alle opzichten zoo begunstigde plaats zijn reeds zoo vaak belicht. De snelle aanwas der bevolking is er het meest treffende bewijs van. De leuze: „Vestigt U te Bandoeng”, die vanuit de stad op de Hoogvlakte over Java klonk, heeft weerklank gevonden in de harten van velen die, geplaagd door drukkende hitte, malaria en andere tropische ongemakken en ziekten, hun leven doorbrengen in de kustplaatsen, slechts door traditie uitgegroeid tot steden van den tegenwoordigen omvang. Zelfs uit Nederland en België kwamen gezinnen, die zich in Bandoeng metterwoon vestigden, omdat Bandoeng goedkooper is dan Holland!

Wellswaar zijn door de eischen van scheepvaart, handel en nijverheid velen gebonden aan een vestiging in de warme kustplaatsen, maar een aanzienlijk deel der gouvernements- en particuliere instellingen zou te Bandoeng stellig nóg beter kunnen functioneeren dan thans, terwijl door de geëmployeerden meer en beter werk zou kunnen worden gepresteerd, tengevolge van den gunstigen klimaat- en gezondheidstoestand.

Voor den gepensionneerden en den „rustenden burger” is Bandoeng thans de meest gezochte plaats van vestiging. Door de slechte economische en politieke toestanden in Europa, het dure leven in Patria, dienstbodenmisère en het woningvraagstuk, is het aantal „blijvers” in de laatste jaren dan ook sterk vermeerderd. En het zijn niet de onverstandigsten, die hunne levensjaren doorbrengen in het land, waaraan zij hun levenswerk gegeven hebben, — in een aardig villatje in een stad, met heerlijke omgeving als het koele Bandoeng —, liever dan in Holland, met menschen om zich heen, die anders denken, anders leven en zich op een bovenhuisje in een eindeloze straat, een aaneengesloten steenwoestenij, reeds senang gevoelen.

Een ieder die het dan ook wel meent met de belangen van zijn huisgezin, zijn ondergeschikten en zijn werk, wordt in overweging gegeven, zich ernstig af te vragen: „WAAROM VESTIG IK MIJ NIET TE BANDOENG?”. En zoo hiervoor geen overwegende motieven te vinden zijn, zal de direct hierop volgende vraag moeten zijn: „HOE KOM IK NAAR BANDOENG EN WANNEER?”

Alle inlichtingen, bij de beantwoording hiervan noodig, omtrent levensomstandigheden, prijzen van bouwmaterialen, huurprijzen, grondprijzen, etc., zijn te bekomen bij de Vereeniging „BANDOENG VOORUIT”.

De aanwezigheid van goede onderwijsinrichtingen op elk gebied is voorts een factor van groote beteekenis. Indien er scholen te kust en te keur zijn, behoeft men zichzelf in zijn eischen met betrekking tot de studie van zijn kind geen ongewenschte beperking op te leggen. Ook het aansluitend onderwijs levert geen extra zorg op, wanneer het op dezelfde plaats te verkrijgen is. Van belang is verder voor degenen, die hun kinderen om der wille van het onderwijs niet anders dan van huis kunnen sturen, het bestaan van gelegenheid tot behoorlijke huisvesting. De aanwezigheid van goede internaten is derhalve voor veel ouders een belangrijke factor. Nog niet zoo heel lang geleden, bestond alleen in Holland gelegenheid, om aan deze voorname desiderata te voldoen. Zelfs thans zijn hier nog niet veel steden, die aan deze voorwaarden tegelijk voldoen.

Er is maar één

HOLLANDSCHE WINKELSTRAAT IN INDIË:

**de Bragaweg
te Bandoeng!**

De Bragaweg:

1. Het imposante D.E.N.I.S.-gebouw.
2. N.V. „Onderling Belang“
3. Bragaweg: Doorkijk naar het Noorden.

Stichting Indische Oorlogsmuseum

Een dier steden, zoo niet de eenige, is BANDOENG, DE STAD OP DE HOOGVLAKTE.

Ouders - indien gij een standplaats te kiezen hebt - kiest Bandoeng!

Indien gijzelf aan Uw verblijfplaats gebonden zijt: zendt Uw kinderen naar Bandoeng.

WAARAAN IS BANDOENG'S ENORME GROEI TE DANKEN?

1. AAN HET HEERLIJK KLIMAAT.

De ligging op een hoogvlakte, \pm 715 tot 800 m (2200-2500') boven zee, omsloten door een kring van bergen en daardoor beschermd tegen hevige winden, geeft Bandoeng een klimaat als Zuid-Frankrijk.

2. AAN DE TEMPERAATUUR.

De gemiddelde temperatuur is niet minder dan 7° Fahrenheit lager dan die te Batavia en wisselt tusschen \pm 62° 's morgens vroeg en \pm 80° 's middags.

3. AAN DEN GEZONDEN EN HYGIENISCHEN STADSBOUW.

Geen moerassen - geen malaria.
Goede waterleiding - goede rioleering en afwatering.
Geen waterputten - geen beerputten.
Goede stadsaanleg - goede kampongverbetering.

4. AAN DEN GOEKOOPEN LEVENSTANDAARD.

5. AAN DE LAGE BELASTINGEN.

6. AAN DE VELE EN GOEDE SCHOLEN.

7. AAN DE LAGE BOUWKOSTEN EN GRONDPRIJZEN.

8. AAN DE GOEDE SPOOR- EN LUCHTVERBINDINGEN.

9. AAN DE MOOIE OMSTREKEN.

10. DIT ALLES MAAKT BANDOENG TOT DE IDEALE WOON- EN VACANTIESTAD!

Als woonplaats heeft geen Indische stad zooveel scholen, internaten en andere gelegenheden voor geestelijke en lichamelijk ontwikkeling.

En dan de hyper-moderne hotels!

Tegen het borreluur pleegt het in de groote hotels gezellig druk te zijn en de muziek is er erkend goed. Wie van mediteeren houdt, kan vanaf „Isola“ of „Dagoheuvel“ de zon zien schuilgaan achter de bergen en de Bandoengsche vlakte zich in schemer zien hullen, tot overal de lampen opvlammen en het plateau een zee van tintelend licht is geworden.

Ook de verdere avondpasseering biedt geen andere moeilijkheden dan die der keuze: een film in een der vele wellingerichte bioscopen, een dansje in een of andere gezellige dancing, een nightcap aan de bar, of een wandeling door de bij avond juist zoo mooie parken.

En dan als laatste punt: de verkeersverbindingen. Het moet al een bijster veeleischende geest zijn, die op dit punt zijn hoogste verwachtingen niet beantwoord vindt: snelle treinverbindingen naar alle groote steden van het eiland en een luchthaven, welke interlocaal als internationaal van primaire betekenis is.

Nee, als wij de balans opmaken dan blijkt het geenszins een voorbarigheid geweest te zijn aan Bandoeng te denken, toen de ideale woon- en vacantiestad ter sprake kwam.

Het Moderne

CACHET VAN BANDOENG

wordt geaccentueerd
door de vele nieuwe
openbare gebouwen

- 1. Residentiekantoor
- 2. Post- & Telegraafkantoor
- 3. Departement van Verkeer & Waterstaat.

Stichting Indische Documenten

BANDOENG:

EUROPA IN DE TROPEN

De ideale woonstad!

Zoekt U een woonplaats waar stedelijke sfeer en natuurschoon elkaar in een heerlijk klimaat raken? Kom dan bij ons en U zult zien, dat Bandoeng op dit punt Uw ideaal benadert! Bandoeng geeft een combinatie van alle voordeelen van het wonen in een groote stad en in een aan natuurschoon rijke streek met een heerlijk klimaat.

Vestigt U zich daarom te Bandoeng:

Lage belastingen

Gezond, frisch, droog, heerlijk bergklimaat.

Uitnemende onderwijsinrichtingen. Goede lucht-, auto- en treinverbindingen.
Onovertroffen bad- en zwemgelegenheden. Ongelimiteerde sportmogelijkheden.

De ideale vacantiestad!

Prima Hotels.
Goede autowegen.
Fijne wandelingen.
Parkenweelde.
Zwemmen, golf, tennis e. a.
sporten.
Keurige bioscopen.

Heerlijke uitstapjes.
Kraters Papandajan en Tangkoeban Prahoe.
Prachtige bergmeren.
Vele watervallen.
Interessante Dierentuin.
Musea.

De Vereeniging „Bandoeng Vooruit“

Naripan 5-C, telefoon 1600, geeft U gaarne gratis alle inlichtingen op elk gebied.

Stichting Indische Documenten

Bandoeng's

BERGEN- EN BOSSCHENWEELE

●
Nergens op Java vindt men dicht
bij elkaar zoo'n variatie in de
prachtigste Natuurtafreelen. ●

Bandoeng: de Ideale vacantiestad.

Stichting Indische Documenten

Bandoeng is bekend om haar

PRACHTIGE ASPHALTWEGEN

IN EN NAAR ALLE RICHTINGEN

Lamingaweg

Dagoweg

Stichting Indische Documenten

HOTEL VILLA "ISOLA"

Dit

StieBIEDTg BANDOENG O Uimenten

HUIS VAN DEN
EERSTEN RANG

Grand Hotel Preanger

GERENOMMEERDE KEUKEN EN WINKELDER

Grand Hotel Savoy-Homann

Voor het grootste hotel: „Savoy-Homann”, dat geheel gemoderniseerd is, zoodat men werkelijk den indruk krijgt, dat dit eigenlijk het eerste en eenige grootsche hotel is van Azië, zwaaien de auto's binnen en ziet men een buigenden chef de réception in smoking de gasten ontvangen, als ware men hier op de Champs Elysées.

Van den top van het hotel blik men neer over het beweeg in een lichtend spinneweb van straten, die nu werkelijk iets hebben van een heel groote wereldstad.

Later in den nacht daverd muziek in de moderne lobby. Het zwart en wit der smokings beweegt zich tusschen de fleurige avondcostumes der dames; die hier voor de koelte zelfs met bont zijn omhangen. Aan de donkere bar, met de zwarte wanden vol sterren en maansverduisteringen, wordt dezelfde flirt gesponnen als ginds aan de kust. — Aldus schreef een correspondent van

„DE NIEUWE ROTTERDAMSCHÉ COURANT”.

● Het Hotel waar alle gasten zich echt „thuis” voelen. ●

Enkele uitstapjes in de omgeving

De uitstapjes in de buurt van Bandoeng zijn vele.

Op den weg naar Lembang vindt men het heerlijke zwembad Tjihampelas en iets verder het unieke villapark „BERG EN DAL". Aan het einde van den Dagoweg treft men den Dagowaterval, een prachtige gelegenheid om te picnicken, in het Zuid-Oosten de mooie wandeling over Boea Batoe.

Gaat men per trein naar Tjimahi, dan vindt men in het Noorden bij Tjisaroea, den Tjisaroea-waterval, een sierlijken val van de Tjimahi-rivier. Dicht er bij de modelboerderij „Generaal de Wet". Van Tjimahi naar het Zuiden gaande, dicht bij den weg, welke naar het artilleriekampement van Batoedjadjar voert, vindt men de vallen van de Tjitaroem, de prachtige Tjoeroeg Djompong en Tjilanang.

Wil men verder van honk, dan is Lembang een zeer gewild centrum voor uitstapjes. Met een auto is men er binnen een half uur. Men vindt er goede hotels. Van daaruit kan men talrijke excursies maken. Een van de meest interessante is de tocht naar den Tangkoeban-Prahoe. Van hier uit voert een voetpad langs den rug tusschen de Kawah Ratoe en den Kawah Oepas ¹⁾. Af en toe geeft de weg een schitterenden uitzicht op de Lembangsche en Bandoengsche hoogvlakten; vlak bij Lembang treft men het graf van dr. Junghuhn aan, een eenvoudige naald op een plateau'tje opgericht.

Naar het Zuiden van Bandoeng kan men nog fraaiere tochten maken. Een der mooiste is via Dajeuh-Kolot, over Tjiparaj naar Madjalaja en Paseh. Van hier uit kan men te paard den Kawah Kamodjan en het Engelsche Park met het Danoe Pangkalan bereiken, beide punten even interessant, zoowel het Westelijke kraterveld van den Goentoeer als het heerlijk rustige meer. De afdaling tot Paseh behoort tot het mooiste wat zich denken laat. Binnenkort hoopt „Bandoeng Vooruit" hier den derden autoweg aan te leggen.

Niet minder mooi is een autotocht via Dajeuh-Kolot naar Bandjarap, van waaruit men over het zadel tusschen Malabar en Goenoeng Tjloe al klimmende Pengalengan bereikt. Van uit dit bergplaatsje

kan men eveneens verschillende tochten maken, o.a. naar de meren van Tjileuntja en Tjipanoendjang, de watervallen van de Tjisaroea, het kinaland Rioeng Goenoeng en de krachtwerken, welke Bandoeng van electriciteit voorzien.

Iets langer is de tocht naar Tjinjiroean, de bekende gouvernements-kinaonderneming en een beklimming van den Malabar, waarbij men dan onderweg een kleinen zijweg in moet slaan om den sierlijken val van de Tjibeureum te gaan bezien. Het prachtigste uitzicht wat zich denken laat, heeft men van den top van den Malabar. Vandaar heeft men een panorama van het geheele Preanger-bergstelsel van den Salak in het Westen tot den Slamet in het Oosten. Men ziet den Indischen Oceaan, de heerlijke vruchtbare vlakten, de meren, de ruige flanken der bergreuzen en hier en daar de zwaveldampen en rookkolommen van den Kawah Kamodjan, Kawah Manoek, Papan-dajan, dichterbij van den Kawah Wajang, welke laatste krater van uit Pengalengan over het kinaland „Kertamanah" gemakkelijk is te bereiken.

Een derde en wel de interessantste tocht voert van Pangalengan over de theeondernemingen Malabar, Tanara, Wanasoeka, Santosa, Taloen, Sedep naar de kraters van den Papan-dajan. Achtereenvolgens passeert men uitgestrekte theeondernemingen, rijke kinalanden en ongerept oerwoud, en tenslotte ontwaart men den koken-den Papandajanketel in de diepte. Door den ingestorten kraterwand aan de overzijde, ziet men de lachende vlakte van Garoet liggen. Teruggaande tot Santosa loopt een prachtige autoweg via de theeonderneming „Kertasari" naar Patjet, gedeeltelijk door oerwoud. Daarna geniet men voortdurend van de heerlijkste panorama's over de hoogvlakte.

¹⁾ Voor details van dezen unieke tocht raadplege men de handige „Gids voor den Tangkoeban-Prahoe" uitgegeven door de Ver. „BANDOENG VOORUIT", prijs f 0.25.

De imposante kraters van den Tangkoeban Prahoe **Stichting Indische Documenten** (Geheel per auto te bereiken).

Stichting Indische Documenten

Een niet minder mooie tocht is tenslotte van Bandoeng langs Soreang naar Tjiwidej. Een linkzijdig voert even voorbij Tjisondari naar den Kawah Tjiwidej, een der interessante kraters uit het Zuidergebergte. Van Tjiwidej doorgaande over de onderneming „Rantjabolang”, halverwege „Patoehawatee”, moet men weldra de auto verlaten om den Patoeha van de Zuidoostzijde te beklimmen. Na een uur klauteren is men bij den Kawah Poetih, een groot, geelachtig grijs zwavelmeer. Nog een klein uur naar boven en men bereikt den top van den Patoeha, waar de Kawah Saät met zijn loodrechte wanden een luguberen indruk maakt.

Loopt men langs den gapenden afgrond dan komt men spoedig bij een triangulatiepunt, van waaruit men een bijna even mooi uitzicht heeft als van den top van den Malabar. Teruggaande doet men het best af te dalen langs de Westelijke uitloopers. Men komt dan eerst door oerbosch, vervolgens door kinatuinen bij den Kawah Tjiboeni, een der schilderachtigste kraters van het Zuidergebergte. De Tjiboeni breekt hier door het gebergte en stroomt in talrijke watervalletjes door het solfatoreengebied.

Teruggaande bereikt men in een klein half uur het fraaie Telaga Patengan, dat men van af den top van den Patoeha in het zonlicht zag schitteren, waar de auto wacht, die men via Rantjabali heeft moeten laten omrijden. In twee uur is men van hieruit weer in Bandoeng terug.

Bovenstaande tochten zijn nog uitvoeriger beschreven in de diverse gidsen van Bandoeng en Omstreken.

Behalve deze tochten kan men per auto nog talloze uitstapjes maken o.a.: over Padalarang naar Poerwakarta, naar Tjiandjoer (via den Goenoeng Masigit), Soemedang (via den Tjadas Pangeran) en naar Garoet, terwijl ook dichterbij menige trip naar vriendelijke bergmeertjes en fraaie watervallen is te maken.

De Omstreken van Bandoeng zijn zóó geweldig mooi, het weggennet zóó schitterend, dat men nooit verlegen behoeft te zijn, waarheen te gaan.

Het Vereenigingskantoor van „Bandoeng Vooruit” staat steeds gereed U met raad en daad terzijde te staan, tochten voor U samen te stellen en alle inlichtingen te verstrekken, welke U mocht wenschen.

A.B.M. Sportkleding

VOOR DAMES EN HEEREN

Polo Shirts
Shorts
Sportsokjes
Sportkousen
Wandelschoenen
Helmhoeden
Wollen pullovers
Wollen slipovers
Flanellen pantalone

AU BON MARCHÉ

BRAGAWEG - BANDOENG

Stichting Indische Documenten

Een van de vele prachtige watervallen bij Bandoeng :

de majestueuse Tjoeroeg Djompong

Stichting Indische Documenten

Het Bandoengsch Zoölogisch-Park

kan, wat zijn dieren-rijkdom
betreft, wedijveren met alle Zoo's
in Oost-Azië. Zijn ligging is
evenwel onovertroffen.

MALABAR-RADIOSTATION, 32 km ten Z. van Bandoeng. Gratis te bezichtigen op iederen Woensdag na voorafgaande introductie door het Hoofd van het Bedrijf der Radiostations op Java, Hoofdpostkantoor Bandoeng.

's LANDS KINA- EN THEEBEDRIJF „TJINJIROEAN“;
DE BANDOENGSCHE GASFABRIEK, KIARATJONDONG.
Deze zijn, na nader overleg, waartoe „Bandoeng Vooruit“ gaarne bemiddeling zal verleenen, voor groepen toeristen of excursies te bezichtigen.

MEREN IN DE OMGEVING.

Meren van Tjileuntja en Tjipanoendjang 44 km van Bandoeng. Van Pengalengan uit slechts enkele kilometers. Uiterst geschikt voor watersport. Telaga Patengan, 44 km van Bandoeng. Een 15 min. voorbij Rantjabali slaat een zijweg rechts naar het meer af. De weg is smal en dus wordt voorzichtig rijden aangeraden.

WATERKRACHTWERK LAMADJANG, bij km 33 aan den weg naar Pengalengan. Te bezichtigen na bekomen vergunning van den leider van het werk.

KRATERS VAN DEN TANGKOEBA-PRAHOE, boven Lembang. Zijn van Bandoeng uit per auto in een uur te bereiken. Tolgeld f 2.50 per auto, f 0.50 per motorfiets en per paard. Gidsen verkrijgbaar kantoor „Bandoeng Vooruit“.

KRATERS VAN DEN PAPANDAJAN. De afstand van Bandoeng tot aan de kraters in 78 km. In 2½ uur per auto te bereiken. Aangeraden wordt, de route héén te nemen langs Tjiparaj—Patjet—Santosa en terug langs Santosa—Pengalengan. Tolgeld f 2.50 per auto en f 1.— per motorfiets.

Prettiger reist U per S.S.

Comfortabele, moderne rijtuigen.
Gemakkelijke, ruime zitplaatsen.
Restauratie met uitgebreide
keuze van spijsen en dranken.

Ook naar Bandoeng uitstekende
verbindingen. De Nacht-Expres, de Een-
daagsche Expres, de „Vlugge Vier“ en
andere sneltreinverbindingen brengen
U daar vlug, veilig en goedkoop. *)

*) Voor gezinnen speciale lage gezinstarieven. Flinker
reducties voor vereenigingen en gezelschappen.
Inlichtingen verstrekken de stationschefs.

Stichting Indisch-**STAATSSPOORWEGEN**

Een van de meest interessante en
indrukwekkende plekjes bij Bandoeng :

**De beroemde
Papandajan
Kraters**

(Geheel per auto te bereiken)

Stichting Indische Documenten

KENT U EEN PLAATS,

die niet alleen een ideaal vakantieverblijf biedt, maar tegelijk einddoel en woonplaats met vele mogelijkheden?

KENT U EEN ZONNIGE EN TEGELIJK HEERLIJK FRISSCHE STAD

op ongeveer 800 M. hoogte, met veel bloemen, bosschen en prachtige wandelingen, met klaterende bergbeekjes en heldere meren, waarin men zwemmen, hengelen en roeien kan? Met een heerlijk strandbad en al de daarbij behorende genoegens, met goede tennisbanen, fraaie autowegen en vele mogelijkheden voor bergtoeren, — kortom: een waar Nirwana, dat ons het alledags-leven doet vergeten en ons weer tot rust doet komen?

F A: B ANDOENG!

DE MODERNE STAD OP DE HOOGVLAKTE

Komt zelf eens genieten en uitrusten!

Hier is: Europa in de Tropen

Stichting Indische Documenten

Rust en Ontspanning

op vele
manieren
en vele
plaatsen

De heerlijke bergmeeren en het Zuiderstrand geven
U alles wat U op „Lido“-gebied wenscht.

Stichting Indische Documenten

In een uur

bereikt U langs een uitnemende weg 't Lugano van Java.
Op een hoogte van 4700 voet boven zee ligt daar temidden
van ongeëvenaard natuurschoon, 't Hotel „Tjileuntja”

WATERSPORT-BERGSPOORT-WANDELTOCHTEN

U kunt er genieten van de wonderlijke bekoring, die
uitgaat van meer, weiden en bergen, geheel zoals
nevenstaande foto's weergeven.

Een welverzorgde tafel, modern hotelcomfort en
passende prijzen biedt U hotel „Tjileuntja”.

Bij langer verblijf ruime reductie.

Prijzen van 5 tot 10 gulden per dag.

'n Weekend voor 2 personen f 12,50.

Tijdig reserveeren gewenscht.

Telefoon Pln. 36 - Telegram-adres: Tjileuntja - Bandoeng.

Hotel en Meer van Tjileuntja:

Geliefkoosd centrum voor allen, die een
echte vakantie willen genieten. Met recht:

Europa in de Tropen!

KOKEN OP GAS

beteekent

rust voor de

HUISVROUW

BANDOENGSCH E APOTHEEK

GROOTE POSTWEG 9
TELEFOON 668 - 669

J. VAN GORKOM & Co.

MERDIKA APOTHEEK

MERDIKAWEG 34
(NAAST OLCOTTPARK)
TELEFOON 2224

KENNERS VAN KWALITEITSARTIKELEN

Koopen bij

TOKO DE ZON

Hoofdkantoor:

BATAVIA-CENTRUM

Filialen te:

BANDOENG
BUITENZORG
MEDAN

TOKO AURORA - SOERABAJA
AURORA Ltd. - SINGAPORE

Mode-magazijnen met reputatie!

Komt U in Bandoeng logeren?

Bij

WARENHUIS TJIJODA

krijgt U

Elegante Tennisartikelen

Sterke Bergsportartikelen

Gegarandeerde Thermosflessen

LICHT
IS
LEVEN

N. V.

G. E. B. E. O.

VAN DER - BANDOENG

BANDOENG

*De Ideale woon-
en vacantiestad*

Stichting Indische Documenten